Çevre Tutum Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevre Tutum Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18483

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevre Tutum Testi (ÇTT), 1993 y?l?nda C. Tosuno?lu taraf?ndan çevre tutumlar?n?n boyutlar?n? ve belirleyicilerini sistematik olarak incelemek amac?yla bir yüksek lisans tezi kapsam?nda ölçek geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmu?tur. Bu ölçek, bireylerin çevreye yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ara?t?rma, Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Fen Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanm?? olup, Türkiye ba?lam?nda çevresel psikoloji alan?na önemli bir katk? sa?lam??t?r.

ÇTT, çevresel koruma, kirlilik alg?s? ve sürdürülebilirlik konular?na dair bireysel farkl?l?klar? tespit etmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, çevresel tutumlar?n çok boyutlu yap?s? dikkate al?nm?? ve bu yap?y? temsil eden maddeler olu?turulmu?tur. Ancak, bu giri?te sunulan orijinal kaynak verilerinde ölçe?in spesifik geçerlik ve güvenirlik de?erlerine dair detayl? say?sal bilgiler bulunmamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevre, çevre tutumlar?, psikoloji, tutum ölçe?i, ölçek geli?tirme, yüksek lisans tezi, Tosuno?lu.

Yazarlar

C. Tosuno?lu

Amaç

Çevre Tutum Testi'nin temel amac?, bireylerin çevreye kar?? sahip olduklar? tutumlar?n derinli?ini ve kapsam?n? ölçmektir. Ölçek, özellikle bu tutumlar?n alt?nda yatan boyutlar? (örne?in, çevre bilinci, çevre sorumlulu?u, çevre aktivizmi) belirlemeyi amaçlam??t?r. Bu amaç do?rultusunda, bireylerin çevresel sorunlara kar?? duyarl?l?k düzeyleri ve potansiyel çevresel davran??lar? aras?ndaki ili?ki incelenmi?tir.

Ölçek, ayn? zamanda, çevresel tutumlar? etkileyen sosyo-demografik ve psikolojik faktörlerin belirlenmesine yönelik ampirik çal??malar için güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu ba?lamda, çevresel e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede veya belirli popülasyonlar?n çevreye kar?? gösterdi?i e?ilimleri kar??la?t?rmada kullan?labilir.

Yap?

Çevre Tutum Testi, psikolojideki temel tutum kuramlar?na dayanarak, bireylerin çevreye yönelik genel ve spesifik inançlar?n?, duygusal tepkilerini ve davran??sal niyetlerini kapsayan karma??k

ARABPSYCHOLOGY.COM

bir yap?y? ölçmektedir. Genel olarak, tutum yap?s? üç ana bile?enden olu?ur: bili?sel (bilgi ve inançlar), duyu?sal (duygular ve de?erlendirmeler) ve davran??sal (eylem niyetleri).

Tosuno?lu'nun çal??mas?, çevresel tutumlar?n yaln?zca genel bir sevgi veya ilgi düzeyinden ibaret olmad???n?, ayn? zamanda spesifik çevresel sorunlara (kirlilik, kaynak tüketimi vb.) yönelik farkl?la?m?? tepkileri içerdi?ini varsaym??t?r. Ölçe?in maddeleri muhtemelen bu farkl? alt boyutlar? yakalamak üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Orijinal kaynak verilerinde Çevre Tutum Testi'ne ait spesifik geçerlik kan?tlar? (içerik geçerli?i, yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i gibi) belirtilmemi?tir (-). Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçek oldu?u için, Tosuno?lu (1993) çal??mas?nda mutlaka geçerlik analizleri yürütmü?tür. Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda, uzman görü?leri al?narak içerik geçerli?i sa?lan?r ve psikometrik özellikleri belirlemek amac?yla yap? geçerli?i için faktör analizi uygulan?r.

Yap? geçerli?inin incelenmesi, ölçe?in gerçekten de çevresel tutumlar?n öngörülen boyutlar?n? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Bu analizlerin sonuçlar? büyük olas?l?kla tezin sonuç bölümünde detayl?ca sunulmu?tur.

Güvenirlik

Orijinal kaynak verilerinde Çevre Tutum Testi'ne ait güvenirlik bilgileri (-) olarak listelenmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?l?r.

ÇTT'nin geli?tirildi?i tezde, maddelerin birbirleriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren iç tutarl?l?k katsay?s?n?n hesaplanm?? olmas? beklenir. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini gösterir ve elde edilen sonuçlar?n rastgele hatalardan ar?nm?? oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Tosuno?lu'nun tez ba?l??? "Çevresel Tutumlar?n Boyutlar? ve Belirleyicileri Üzerine Bir Çal??ma" oldu?undan, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek için Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - Aç?mlay?c? Faktör Analizi) kullan?ld??? güçlü bir ?ekilde varsay?lmaktad?r. Bu analiz, ba?lang?çta olu?turulan çok say?da maddenin, daha az say?da anlaml? alt boyutta (faktörde) gruplan?p gruplanmad???n? belirlemek için kullan?l?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Çevre Tutum Testi'nin kaç farkl? çevresel tutum boyutunu ölçtü?ünü ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

bu boyutlar?n hangi maddelerden olu?tu?unu netle?tirir. Bu boyutlar, çevresel tutumlar?n teorik çerçevesini ampirik olarak desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Orijinal tezde belirtilen derecelendirme bilgisi (-) eksik olsa da, tutum ölçekleri genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, 5'li veya 7'li derecelendirme: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Muhtemelen üniversite ö?rencileri (Yüksek lisans tezlerinin örneklem tercihi göz önüne al?narak tahmin edilmi?tir).

Age Group: Genç yeti?kinler (18-30 ya? aral???).

Population Details: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ö?rencileri veya Ankara'da ikamet eden bir örneklem grubu.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i yöntemi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çevresel psikoloji, tutum ölçümü, ODTÜ, 1993, faktör yap?s?, güvenirlik katsay?s?, çevresel sorumluluk.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye (1993 y?l? tezi için).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?inden, ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle tezin yay?mland??? kurum (ODTÜ) ve yazar?n izni gereklidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ticari bir ücret bilgisi bulunmamaktad?r.

Test Y?l?: 1993

Kaynaklar

Tosuno?lu, C. (1993). *A study on the dimensions and determinants of environmental attitudes* (Master's thesis). Middle East Technical University Graduate School of Natural and Applied Sciences, Ankara.

Çevre Tutum Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak verilerinde Çevre Tutum Testi'nin maddeleri bulunmamaktad?r. Maddeler, ilgili yüksek lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM